

zaaknummer 2012 T 790

29 oktober 2014

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. C.E.J.M. Heerkens Thijssen, advocaat te
Amsterdam,

tegen:

wijlen [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de Priesters van het Heilig
Hart van Jezus.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 27 februari 2014. Op 9 april 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van R.P. Baetens, advocaat van de congregatie. Op 24 september 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden. Klager is verschenen met zijn schoonzoon, de heer [naam]. Klager heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. C.E.J.M. Heerkens Thijssen. Namens de Congregatie is verschenen [naam], waarnemend Provinciaal Overste van de congregatie bijgestaan door mr. Baetens.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Na de hongerwinter in 1945 werd klager naar [instelling] gebracht. Aanvankelijk verzette klager zich hiertegen en hij is daar twee keer weggelopen. In beide gevallen werd klager door de politie opgepakt en teruggebracht naar [instelling] waar hij vervolgens voor straf werd afgeranseld door broeder [naam] en ook broeder [naam]. Tijdens een van de afranselingen door broeder [naam] is klager zo hard geslagen dat zijn neus brak.

Na verloop van tijd begon klager zich echter aan te passen aan het leven in [instelling]. Hij begon zich er zelfs veilig te voelen. Klager kon goed met aangeklaagde praten over zijn verleden en de hongerwinter die een diepe indruk op hem had gemaakt. Aangeklaagde nam een vaderrol op zich en steunde klager in alles.

Op een nacht kwam aangeklaagde bij het bed van klager staan. Hij ging met zijn hand onder de dekens en begon het kruis van klager te strelen. Klager schrok hiervan en wist niet wat hem overkwam. Te meer omdat hij aangeklaagde een vriendelijke man vond. De volgende nacht kwam aangeklaagde weer naar klager toe en herhaalde de hiervoor omschreven handelingen. Van angst plaste klager in bed. Omdat het bed nat was geworden, moest klager naar de kamer van aangeklaagde gaan om zich te wassen. Daarna moest klager in het bed van aangeklaagde gaan liggen. In de tussentijd verschoonde aangeklaagde het bed van klager. Toen aangeklaagde daarmee klaar was, kwam hij bij klager in bed liggen. Klager moest aangeklaagde aftrekken en oraal bevredigen. Aangeklaagde kreeg een orgasme in de mond van klager. Ook drong aangeklaagde met zijn penis binnen in de anus van klager.

Vlak voordat klager geplaatst zou worden bij een pleeggezin heeft hij aan [naam], de toenmalig overste van [instelling], verteld wat aangeklaagde hem aandeed, maar hij werd niet geloofd. Aangeklaagde ontkende. [Overste] zei tegen klager dat wanneer hij zou volharden bij zijn verhaal, hij niet geplaatst zou worden bij een pleeggezin. Omdat klager heel graag weg wilde uit [instelling] heeft hij nadien nooit meer met iemand gesproken over het misbruik door aangeklaagde.

Van zijn 15^e tot zijn 17^e is klager op voornoemde wijze door aangeklaagde misbruikt. Het misbruik vond hoofdzakelijk plaats in de nacht van zaterdag op zondag en in vakantieperiodes. Veel jengens waren dan niet in het internaat.

2.2. De veelheid aan media-aandacht de afgelopen jaren heeft tot gevolg gehad dat klager steeds meer over het misbruik door aangeklaagde na is gaan denken. Hierdoor begon klager slecht te slapen. Toen klager bij een KNO-arts kwam en deze arts vroeg naar zijn beschadigde neus, heeft klager spontaan alles wat hem is overkomen aan deze KNO-arts verteld. Deze arts wees klager op Stichting KLOKK. Uiteindelijk heeft dit ertoe geleid dat klager zijn klacht heeft ingediend.

2.3. Klager wenst erkenning te ontvangen voor hetgeen hem destijds door aangeklaagde aan is gedaan. Voorts wenst klager financieel gecompenseerd te worden voor de door hem geleden schade.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Mr. Baetens heeft ter zitting gesteld dat de steunverklaring, bekend onder nummer 2013W1128, niet langer kan bijdragen aan het steunbewijs in de onderhavige zaak. In die zaak is vast komen te staan dat sprake is van een andere aangeklaagde. De verklaring van klager staat op zichzelf, nu de verklaring van de heer [naam] is ingegeven door hetgeen klager heeft verklaard. Er is zodoende, aldus mr. Baetens, onvoldoende steunbewijs om tot een gegrondverklaring van de klacht van klager te kunnen komen. Daarmee is evenwel niet gezegd dat klager onwaarheid spreekt.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of

chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.4. De verklaring van klager ter zitting is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. Zij zal daarom bij haar beoordeling van deze verklaring uitgaan. De Klachtencommissie stelt voorop dat zij geen aanleiding heeft om de verklaring van klager niet te geloven. Zijn verhaal en de wijze waarop hij zijn verhaal ter zitting heeft verteld hebben op haar een diepe indruk gemaakt.

4.5. Echter, in de onderhavige zaak zijn geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager dat hij door aangeklaagde seksueel is misbruikt voldoende kunnen ondersteunen, hetgeen voor een gegrondverklaring van de klacht essentieel is.

Een steunbewijs dient in de eerste plaats specifiek van aard en controleerbaar te zijn. Dat wil zeggen dat het betrekking moet hebben op het door de aangeklaagde individueel gepleegde seksueel misbruik van de klager persoonlijk. Het sterkste bewijs is dat van iemand die persoonlijk aanwezig was bij het misbruik of aan wie klager het direct heeft verteld. Een dergelijke situatie doet zich zelden voor. Steunbewijs kan echter ook - en dat komt vaker voor - bijgebracht worden in de vorm van een verklaring van een ander slachtoffer van dezelfde aangeklaagde over soortgelijk misbruik of door een verklaring van een derde persoon, bijvoorbeeld een familielid, goede vriend of psychiater aan wie het slachtoffer in een vroeg stadium heeft verteld over het misbruik. In het steunbewijs dient een begin van aannemelijkheid voor de klacht van klager te kunnen worden gevonden.

De verklaring van de heer [naam] draagt onvoldoende bij ter ondersteuning van de klacht van klager. Uit zijn verklaring volgt dat hij pas zeer recent in detail van het seksueel misbruik heeft gehoord, namelijk vlak voordat klager naar zijn advocaat ging. Daarbij dient tevens opgemerkt te worden dat deze verklaring wat betreft de bewijskracht onvoldoende gewicht toekomt, nu deze het relaas bevat dat alleen klager hem verteld heeft.

4.6. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard, waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn.

Indien in de toekomst alsnog gegevens bekend worden die de klacht ten aanzien van aangeklaagde ondersteunen dan bestaat voor klager de mogelijkheid om herziening van de uitspraak te verzoeken.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 29 oktober 2014 door mr. T.F.A.M. Hoogenboom, voorzitter, drs. J.L.H.H. Kunnen en drs. N.A.M. van Beelen, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.